

I. Τα πραγματικά δεδομένα

A. Ως προς την Εκκλησία της Βόρειας Μακεδονίας.

Από την γεωγραφική ολοκλήρωση της Σερβικής Εκκλησίας με τον Πατριαρχικό και Συνοδικό Τόμο του 1922, οι εκκλησιαστικές επαρχίες της σημερινής [Βόρειας Μακεδονίας](#) υπήγοντο στην κανονική δικαιοδοσία του Πατριαρχείου Σερβίας. Παρά δε το γεγονός, ότι ήδη από το 1945 τέθηκε από την τοπική Εκκλησία (κλήρο και λαό) επί τάπητος το ζήτημα της «κανονικής» ανεξαρτησίας της, η σχέση κανονικής υπαγωγής παρέμεινε ενεργός και ισχυρή μέχρι τον [Οκτώβριο](#) του [1958](#), οπότε και συγκλήθηκε κληρικολαϊκή συνέλευση στην [Αχρίδα](#), η οποία:

- α) αποφάσισε την ανασύσταση της [«Αρχιεπισκοπής Αχριδών»](#),
 - β) ψήφισε ένα καταστατικό της Εκκλησίας
 - γ) εξέλεξε έναν μητροπολίτη, τον μέχρι τότε βικάριο επίσκοπο Τόπλιτσας του Πατριαρχείου Σερβίας Δοσίθεο, καθώς και δύο επισκόπους,
 - δ) αυτοπροσδιορίσθηκε ως «Μακεδονική Ορθόδοξη Εκκλησία» και
 - ε) αποφάσισε να διατηρήσει την κανονική ενότητα με το Πατριαρχείο Σερβίας.
- Η τοπική αυτή Εκκλησία είχε τρεις επαρχίες: 1) την αρχιεπισκοπή Αχρίδος και Σκοπίων με έδρα τα Σκόπια, 2) την επισκοπή Πρέσπας και Βιτωλίων με έδρα τα Βιτώλια (το γνωστό και ελληνικότατο Μοναστήρι) και 3) την επισκοπή Ζλετόβου και Στρωμνίσης, με έδρα το Στιπ. Στα πλαίσια μάλιστα της διατηρήσεως της κανονικής ενότητας της Εκκλησίας αυτής με το Πατριαρχείο Σερβίας, ο τότε Πατριάρχης Σερβίας Γερμανός μετέβη στα Σκόπια χειροτόνησε τον επίσκοπο Πρεσπών και Βιτωλίων Κλήμεντα, ο οποίος στην συνέχεια μαζί με τον εκλεγέντα Μητροπολίτη Αχρίδος Δοσίθεο χειροτόνησαν τον δεύτερο εκ των επισκόπων, τον Ζλετόβου και Στρωμνίσης Ναούμ.
- Συνεπώς, και αυτό είναι το σημαντικό, και οι τρεις αρχιερείς είναι κανονικώς χειροτονημένοι και εκλεγμένοι.

Τέλη του 1966, λίγα δηλαδή χρόνια αργότερα, η Ιερά Σύνοδος της «Μακεδονικής Ορθόδοξης Εκκλησίας» υπέβαλε προς το Πατριαρχείο Σερβίας αίτημα για παραχώρηση αυτοκεφάλου, το οποίο απορρίφθηκε.

Κατόπιν τούτου, στις [17 Ιουλίου 1967](#) συγκλήθηκε νέα Κληρικολαϊκή Συνέλευση, η οποία ανακήρυξε αυτοκέφαλη την "Μακεδονική Ορθόδοξη Εκκλησία". Η απόφαση όμως αυτή προκάλεσε την αντίδραση του Πατριαρχείου Σερβίας, του οποίου η Ιερά Σύνοδος συνεδρίασε εκτάκτως δύο

μήνες μετά και αποφάσισε να κηρύξει την ηγεσία της «Μακεδονικής Εκκλησίας» [σχισματική](#), εξαιρώντας από την απόφασή της τους πιστούς της Εκκλησίας αυτής.

Έκτοτε, το Πατριαρχείο Σερβίας διορίζει κανονικώς Τοποτηρητή, ο οποίος όμως δεν μπορούσε στην πράξη να έρθει σε επαφή με το ποίμνιο του και να ασκήσει στην πράξη τα ποιμαντικά και διοικητικά καθήκοντά του. Τελευταίος δε Τοποτηρητής υπήρξε ο Μητροπολίτης Βελεσών και Βαρδαρίου Ιωάννης, ο οποίος και εξελέγη τον Μάιο του 2005 από την Ιερά Σύνοδο του Πατριαρχείου Σερβίας Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος και Μητροπολίτης Σκοπίων, όπως θα δούμε παρακάτω.

Είκοσι τρία χρόνια μετά, στις 9 Μαΐου 2022, το Οικουμενικό Πατριαρχείο αναγνώρισε και δέχθηκε σε εκκλησιαστική κοινωνία την εν λόγω εκκλησία, αναγνωρίζοντας ως όνομα της Εκκλησίας αυτής το "Αχρίδος" (νοουμένης της περιοχής της δικαιοδοσίας αυτής μόνον εντός των ορίων της επικρατείας του κράτους της Βόρειας Μακεδονίας), όπως υποσχέθηκε εγγράφως προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο και ο Προκαθήμενος αυτής, και αποκλείοντας τον όρο "Μακεδονική" και οποιοδήποτε άλλο παράγωγο της λέξεως "Μακεδονία".

Στη συνέχεια, στις 12 Ιουνίου, Κυριακή της [Πεντηκοστής](#), τελέστηκε κοινό συλλείτουργο, μεταξύ του [Οικουμενικού Πατριάρχη](#), [Βαρθολομαίου](#) και του Αρχιεπισκόπου Αχρίδος Στεφάνου, στον [Πατριαρχικό Ναό Αγίου Γεωργίου](#), στο [Φανάρι](#).

Μία εβδομάδα μετά, στις 16 Μαΐου 2022, και το Πατριαρχείο Σερβίας αναγνώρισε και δέχθηκε σε εκκλησιαστική κοινωνία την εκκλησία της Αχρίδος, ενώ στις 19 Μαΐου 2022 ο [Πατριάρχης Σερβίας Πορφύριος](#) και ο [Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος Στέφανος](#) συλλειτούργησαν στον [Καθεδρικό Ναό Αγίου Σάββα](#), στο [Βελιγράδι](#).

Τέλος, στις 5 Ιουνίου 2022, στον [Καθεδρικό Ναό Αρχαγγέλου Μιχαήλ](#), στο Βελιγράδι, ο Πατριάρχης Σερβίας παρέδωσε στον Αρχιεπίσκοπο Αχρίδος τον δήθεν «Τόμο Αυτοκεφαλίας», αποκαλώντας την εν λόγω Εκκλησία «Μακεδονική Ορθόδοξη Εκκλησία - Αρχιεπισκοπή Αχρίδος», παρά την ρητή απόφαση του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Β. Ως προς τον Αρχιεπίσκοπο Αχρίδος Στέφανο

Ο Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος Στέφανος, κατά κόσμον Στόγιαν Βεζλανόφσκι:

α) εκάρη μοναχός τον Ιούλιο του 1986 στην Ιερά Μονή του Οσίου Ναού της Αχρίδας,

β) χειροτονήθηκε μετά λίγες μέρες στους τρεις βαθμούς της ιερωσύνης αθρόον και εξελέγη Μητροπολίτης Ζλετόβου και Στρωμνίτης και

γ) εξελέγη στην συνέχεια Επίσκοπος Βρεγαλνίτης και Στιπ.

Συνεπώς, ο ανωτέρω εισήλθε καταρχήν στον μοναχικό βίο και στον κλήρο κατά την περίοδο, που η τοπική Εκκλησία των Σκοπίων τελούσε υπό καθεστώς απομονώσεως και αποκοπής κοινωνίας τόσο από το Πατριαρχείο Σερβίας όσο και από την εν γένει Ορθόδοξη Εκκλησία.

Τέλος, τον Οκτώβριο του 1999, η Κληρικολαϊκή Συνέλευση της μη αναγνωριζόμενης «Ορθόδοξης Εκκλησίας της Μακεδονίας» τον εξέλεξε Προκαθήμενό της.

Ως προς δε τις νεότερες εξελίξεις, ισχύουν τα όσα αναφέρονται αμέσως παραπάνω.

Γ. Ως προς τον Αρχιεπίσκοπο Αχρίδος Ιωάννη

Ο Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος Ιωάννης κατά κόσμον Ζόραν Βρανισκόφσκι:

α) εκάρη μοναχός το Φεβρουάριο 1998,

β) χειροτονήθηκε αθρόον διάκονος και στη συνέχεια πρεσβύτερος,

γ) χειροτονήθηκε τον Ιούλιο του 1998 τιτουλάριος Επίσκοπος Δρεμβίτης, Βοηθός Επίσκοπος της Μητροπόλεως Πρεσπών και Πελαγονίας,

δ) διετέλεσε τοποτηρητής της Μητροπόλεως Βρεγαλνίτης (Μάρτιος – Νοέμβριος 2000),

ε) εξελέγη στις 10 Νοεμβρίου 2000 Μητροπολίτης Παραβαρδαρίου (έδρα Βέλες).

Συνεπώς, και ο ανωτέρω κληρικός εισήλθε καταρχήν στον μοναχικό βίο και στον κλήρο κατά την περίοδο, που η τοπική Εκκλησία των Σκοπίων τελούσε υπό καθεστώς απομονώσεως και αποκοπής κοινωνίας τόσο από το Πατριαρχείο Σερβίας όσο και από την εν γένει Ορθόδοξη Εκκλησία.

Στη συνέχεια, στις 21 Ιουνίου του 2002, ο μητροπολίτης Ιωάννης με όλους τους ιερείς και τους πιστούς την δικής του μητροπόλεως προσεχώρησε στο Πατριαρχείο Σερβίας, το οποίο την επομένη, στις 22 Ιουνίου του 2002, τον δέχθηκε υπό την κανονική του δικαιοδοσία.

ΣΤΙΣ 23 Σεπτεμβρίου 2002 εξελέγη Μητροπολίτης Βελεσών και Βαρδαρίου και ορίσθηκε Τοποτηρητής της Αρχιεπισκοπής Αχρίδος και στις 24 Μαΐου 2005 εξελέγη κανονικώς Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος και Μητροπολίτης Σκοπίων.

Έκτοτε, ο Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος Ιωάννης – πέραν της αδυναμίας στην πράξη να εγκατασταθεί στην έδρα της επαρχίας του και να ασκήσει τα ποιμαντικά και διοικητικά καθήκοντά του – υπέστη και δικαστικές διώξεις, οι οποίες τον οδήγησαν και σε φυλάκιση.

II. Η κανονική αξιολόγηση

Τα προαναφερθέντα πραγματικά δεδομένα θα μας οδηγήσουν και στην απάντηση του αρχικού ερωτήματος: Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος Στέφανος ή Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος Ιωάννης;

Θα ξεκινήσω με την αξιολόγηση της αποφάσεως της Ιεράς Συνόδου του Πατριαρχείου Σερβίας περί απομονώσεως ως «σχισματικής» της «Μακεδονικής Εκκλησίας».

Με την απόφαση αυτή, η Ιερά Σύνοδος του Πατριαρχείου Σερβίας φέρεται να χαρακτήρισε την Εκκλησία αυτή σχισματική, συνδέοντας όμως τον χαρακτηρισμό με την ηγεσία της, δηλαδή τον πρόεδρο και τα μέλη της Ιεράς Συνόδου της και όχι το υπόλοιπο πλήρωμα της (λοιπούς κληρικούς, μοναχούς και λαϊκούς).

Εάν υποτεθεί, ότι η απόφαση αυτή της Ιεράς Συνόδου του Πατριαρχείου Σερβίας είναι απόφαση εκκλησιαστικού δικαστηρίου, θα έπρεπε να επιβληθεί και ποινή. Η ποινή δε αυτή βάσει των σχετικών κανόνων (13^{ος}, 14^{ος} και 15^{ος} της Πρωτοδευτέρας) είναι για τους κληρικούς η καθαίρεση.

Από ότι όμως φαίνεται, τέτοια ποινή δεν επιβλήθηκε. Άρα και η σχετική απόφαση της Ιεράς Συνόδου του Πατριαρχείου Σερβίας δεν είναι δικαστική και συνεπώς δεν είναι και διαπιστωτική του κανονικού παραπτώματος του σχίσματος. Υπό αυτό το πρίσμα εγγύτερα προς την κανονική ακρίβεια και ακριβολογία βρίσκεται η άποψη περί ακοινωνησίας και όχι αυτή περί Σχίσματος. Εάν δεχθούμε, ότι πρόκειται περί Σχίσματος, Σχίσμα έχουμε μόνο *de facto* και όχι *de jure*. Έτσι, όμως, ο χαρακτηρισμός της ανωτέρω «Μακεδονικής Εκκλησίας» ως *de facto* σχισματικής δεν συνιστά κανονική αξιολόγηση αλλά αξιολόγηση κατά την κοινή πείρα και εμπειρία. Με άλλες

λέξεις, η «Μακεδονική Εκκλησία» είναι σχισματική, διότι έτσι είναι κατανοητό και αντιληπτό «τοις πάσι», κανονικώς όμως πρόκειται περί μίας μορφής ακοινωνησίας. Υπέρ αυτής της απόψεως συνηγορεί, πέραν των ανωτέρω, και η απόφαση της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του Οικουμενικού Πατριαρχείου, η οποία δέχθηκε **«εἰς εὐχαριστιακὴν κοινωνίαν τὴν Ἱεραρχίαν, τὸν κλῆρον καὶ τὸν λαὸν τῆς ὑπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον κ. Στέφανον Ἐκκλησίας ταύτης»**.

Συμπερασματικώς, η νυν Αρχιεπισκοπή Αχρίδος ουδέποτε υπήρξε κανονικώς (de jure) «σχισματική», πολλῶ δε μάλλον η Ιεραρχία της Συνόδου της. Σε ὅλο το χρονικὸ διάστημα ἀπὸ το 1967, ὁπότε και αυτοανακηρύχθηκε αυτοκέφαλη ὡς Εκκλησία, μέχρι και την επανένταξή της στην Ορθόδοξη Εκκλησία, τελούσε ὑπὸ καθεστῶς μίας μορφῆς ἀκοινωνησίας. Και λέω μορφῆς ἀκοινωνησίας και ὄχι ευθέως ἀκοινωνησίας, διότι ἀναφορὰ στον συγκεκριμένο ὅρο ὡς ποινῆς, δεν φαίνεται να ὑπάρχει στο κείμενο της αποφάσεως της Ιεράς Συνόδου του Πατριαρχείου Σερβίας.

Κατόπιν των παραπάνω, και μη ὑπαρχούσης ποινῆς καθαιρέσεως για την Ιεραρχία της «Μακεδονικῆς Εκκλησίας», δεν δύναται καταρχήν να ἀμφισβητηθεῖ το κανονικὸ κύρος της χειροτονίας οὔτε των μετὰ το 1967 Ιεραρχῶν οὔτε βεβαίως και ἀμφοτέρων των νυν Αρχιεπισκόπων Αχρίδος, δηλαδή του Στεφάνου και του Ιωάννη. Ἀμφότεροι, λοιπόν, ἀνῆλθαν στον βαθμὸ του ἐπισκόπου κανονικώς.

Αφού, λοιπόν, ἀνῆλθαν κανονικώς στον βαθμὸ του ἐπισκόπου, και αφού ὅπως θα δοῦμε δεν μπορούν να εἶναι και οι δύο ταυτοχρόνως Αρχιεπίσκοποι Αχρίδος, ποιος εκ των δύο ἔχει το κανονικὸ προβάδισμα;

Συμφώνως προς τον πρῶτο ὅρο της Συμφωνίας του Νίς του 2002, το προσχέδιο της ὁποίας δεν ἔτυχε τελικῶς της ἐγκρίσεως και ἀπὸ τα δύο συμβαλλόμενα μέρη (Εκκλησία Σκοπίων και Πατριαρχεῖο Σερβίας), το Πατριαρχεῖο Σερβίας ἀναγνώριζε στην ἀντισυμβαλλόμενη Εκκλησία καθεστῶς ἐσωτερικῆς αυτονομίας ἐντὸς του Πατριαρχείου Σερβίας, ἀναγνώριση η ὁποία σήμαινε ρητῶς ὑπαρξὴ οἰκείας Ιεράς Συνόδου και ἐκλογῆς ἀπὸ αὐτὴν του οἰκείου Προκαθημένου. Η ἀναγνώριση αὐτὴ δεν δηλώνεται το πρῶτον με την Συμφωνία του Νίς ἀλλὰ συνιστᾷ κατοχύρωση ἤδη υφισταμένου και λειτουργούντος καθεστώτος, ἀποδεκτοῦ ἀπὸ το Πατριαρχεῖο Σερβίας.

Υπό αυτήν την έννοια, και λαμβάνοντας υπόψιν ότι κατόπιν της αποφάσεως της Ιεράς Συνόδου του Πατριαρχείου Σερβίας του 1967 ουδεμία καθαίρεση επιβλήθηκε ως ποινή στον πρόεδρο και τα μέλη της Ιεράς Συνόδου της «Μακεδονικής Εκκλησίας», όλοι οι Προκαθήμενοι της Εκκλησίας αυτής, καθώς και ο εκλεγείς το 1999 Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος Στέφανος ορθώς και κανονικώς άσκησαν τα καθήκοντά τους ως Προκαθήμενοι της Εκκλησίας αυτής. Η μόνη διαφορά ήταν, ότι κατά την δική τους άποψη ήταν Πρόεδροι Ιεράς Συνόδου Αυτοκέφαλής Εκκλησίας, κατά την ορθότερα και κρατούσα όμως άποψη ήταν Πρόεδροι Ιεράς Συνόδου αυτόνομης επαρχίας του Πατριαρχείου Σερβίας, ευρισκόμενοι σε καθεστώς μίας μορφής ακοινωνησίας, μέχρι να μεταβάλλουν άποψη, απορρίπτοντας την δική τους και δεχόμενοι την άποψη της σύνολης Ορθόδοξης Εκκλησίας, κάτι το οποίο έλαβε χώρα προσφάτως τον Μάιο του 2022.

Επιπροσθέτως, και προς επίρρωση των όσων υποστηρίζω, θα ανατρέξω και στον 16° κανόνα της Πρωτοδευτέρας Οικουμενικής συνόδου περί ισοβιότητας επισκόπων. Ειδικότερα:

Από τον παραπάνω κανόνα Πρωτοδευτέρας (βλ. πργφ.1, εδ.α': *«Δια τας φιλονεικίας τε και ταραχάς, τας εν τη του Θεού εκκλησία συμβαινούσας, και τούτο ορίσαι αναγκαίον εστι· το, μηδενί τρόπω επίσκοπον καταστήναι εν τη εκκλησία, ης έτι ο προεστώς ζη και εν τη ιδία συνίσταται τιμή,...»*) προκύπτουν τα συστατικά στοιχεία της ισοβιότητας, τα οποία όσο υπάρχουν συνιστούν ανασταλτικό παράγοντα για οποιαδήποτε μεταβολή στο πρόσωπο του Προκαθημένου μιας εκκλησιαστικής περιφέρειας. Έτσι, εφ' όσον αυτός βρίσκεται εν ζωή και δεν έχει απωλέσει τον ιερατικό βαθμό, αποκλείεται οποιαδήποτε αντικατάσταση του με οποιοδήποτε τρόπο. Και ως ιερατικός βαθμός εννοείται αυτός του επισκόπου. Έτσι ερμηνεύει ο Ι. Ζωναράς τον όρο «τιμή» στο σχόλιό του υπό τον εν λόγω κανόνα (Σύνταγμα Ράλλη – Ποτλή, II, 697): *«Διά ταύτα τοίνυν η σύνοδος ώρισε, μη χειροτονείσθαι επίσκοπον εν εκκλησία, ής ο επίσκοπος ζη, και ουκ απεκινήθη της ιδίας τιμής, ήγουν της επισκοπικής αξίας...»*. Η ίδια άποψη διατυπώνεται και στο Πηδάλιον, 359: *«Διορίζει ο παρών κανών, ότι να μην χειροτονήται Επίσκοπος εις επαρχίαν, της οποίας ο Επίσκοπος ακόμη ζη, και εις την Αρχιερατικήν αξίαν ακόμη ευρίσκεται»*. Η απώλεια αυτή επέρχεται διά της ποινής της καθαιρέσεως, οπότε εμμέσως προσδιορίζεται από τον ερμηνευτή και η ποινή, που, αν

επιβληθεί, επιφέρει άρση της ισοβιότητας. Βλ. επίσης και το ερμηνευτικό σχόλιο του Α. Αριστηνού υπό τον αυτό κανόνα (Σύνταγμα Ράλλη – Ποτλή, ΙΙ, 701), ο οποίος σαφώς αναφέρεται στην ποινή της καθαιρέσεως: *«Κατά μηδένα τρόπον επιβαινέτω τις επισκοπής, ης ο προεστώς έτι ζη. Δει γάρ την αιτίαν πρότερον ζητείσθαι του μέλλοντος εκδιώκεσθαι, και μετά καθαίρεσιν έτερον προβιβάζεσθαι»*, όπως και ο Μ. Βλάσταρης (Σύνταγμα Ράλλη -Ποτλή, VI, 224): *«...και ει κατά λόγον η παραίτησις εγγόνει, ή κανονικώς διά τα εγκλήματα καθηρέθη, τηνικαύτα έτερον εις την επισκοπήν προχειρίζεσθαι»*.

Οι δύο προϋποθέσεις θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικώς, άλλως, εάν μία εξ αυτών παύσει να ισχύει, δηλαδή είτε επέλθει ο θάνατος του επισκόπου είτε η διά καθαιρέσεως απώλεια του ιερατικού βαθμού, η ισοβιότητα αίρεται και ο θρόνος της συγκεκριμένης επαρχίας, ως τελών υπό καθεστώς χηρείας, πληρούται από νέο επίσκοπο (Βλ. την Μ' κανονική διάταξη του Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Γαβριήλ, σε Μ. Γεδεών, Κανονικά Διατάξεις, Τ. Α', Κωνσταντινούπολις 1888-1889, 113επ., που αφορά στην εκλογή του αντικαταστάτη του Πατριάρχου Ιεροσολύμων Δωσιθέου, η οποία έγινε μετά το θάνατο αυτού, αν και αυτός ζήτησε την αντικατάστασή του ενώ βρισκόταν εν ζωή.).

Έτσι, λοιπόν έχουμε καταρχήν τους δύο πρώτους λόγους, οι οποίοι αίρουν την ισοβιότητα, ήτοι ο θάνατος του επισκόπου ή η καθαίρεση του. Χαρακτηριστικό μάλιστα είναι το υπό τον κανόνα ερμηνευτικό σχόλιο του Ι. Ζωνará (Σύνταγμα Ράλλη – Ποτλή, ΙΙ, 697), ο οποίος εκθέτοντας το δικαιολογητικό λόγο της ψηφίσεως της συγκεκριμένης διατάξεως σημειώνει: *«Τινές, ως έοικε, πάλαι, ή αιτιαμάτων απλώς λαληθέντων κατ' επισκόπων, ή παραιτήσεων παρ' αυτών δοθεισών, προ του τα αιτιάματα εξετασθήναι, ή τας αιτίας σκοπηθήναι των παραιτήσεων, ετέρους εις τας εκκλησίας των αιτιασθέντων, ή παραιτησαμένων, χειροτόνουν, όπερ στάσεις και θορύβους ενεποιεί ταις εκκλησίαις. Διά ταύτα τοίνυν ή σύνοδος ώρισε, μη χειροτονείσθαι επίσκοπον εν εκκλησία ης ο επίσκοπος ζη, και ουκ απεκινήθη της ιδίας τιμής, ήγουν της επισκοπικής αξίας»*.

Αυτοί οι δύο λόγοι δεν αποτελούν βεβαίως και τους μοναδικούς, που οδηγούν σε άρση της ισοβιότητας. Υπάρχουν και άλλοι, που επίσης προβλέπονται στον ίδιο κανόνα και οι οποίοι είτε συνάγονται ευθέως είτε εξ αντιδιαστολής και οδηγούν σε παύση. Τέτοιοι λόγοι είναι η εκούσια παραίτηση του

επισκόπου από το θρόνο του και η πέραν του εξαμήνου απομάκρυνση του από την επαρχία του, περιπτώσεις όμως που δεν βρίσκουν την εφαρμογή τους στην εξεταζόμενη περίπτωση, γι' αυτό και δεν θα μας απασχολήσουν.

Από την παραπάνω ανάλυση προκύπτει, ότι για κανέναν εκ των μετά το 1967 Προκαθημένων της «Μακεδονικής Εκκλησίας» ή μεταγενεστέρως της Αρχιεπισκοπής Αχρίδος δεν θεμελιωνόταν, αλλά ούτε και για τον νυν Αρχιεπίσκοπο Αχρίδος Στέφανο, θεμελιώνεται λόγος άρσεως της ισοβιότητας και αντικαταστάσεώς του. Ιδίως για τον Στέφανο, που μας ενδιαφέρει, θα τονίσω, ότι και είναι εν ζωή και δεν έχει καθαιρεθεί αποδεδειγμένως. Συνεπώς, η θεώρηση κατά πλάσμα δικαίου του θρόνου της Αρχιεπισκοπής Αχρίδος ως κενού και ο ορισμός από την Ιερά Σύνοδο του Πατριαρχείου Σερβίας Τοποτηρητών στον θρόνο της Αρχιεπισκοπής Αχρίδος, ιδίως προσφάτως του Μητροπολίτη Ιωάννη ελέγχεται ως μη κανονική. Πολλώ δε μάλλον, ελέγχεται ως μη κανονική η εκλογή του τελευταίου ως Αρχιεπισκόπου Αχρίδος και Μητροπολίτη Σκοπίων και γίνεται ευχερώς σαφές, ότι ο συγκεκριμένος Ιεράρχης αδίκως υπέστη τις διώξεις και τις ταλαιπωρίες ένεκα μίας ιδιότητας, αυτής του Αρχιεπισκόπου Αχρίδος και Μητροπολίτη Σκοπίων, της οποίας η απόκτηση ελέγχεται ως μη κανονική.

Κατόπιν των ανωτέρω, ορθώς το Οικουμενικό Πατριαρχείο αποκατέστησε την ευχαριστιακή κοινωνία με τον Αρχιεπίσκοπο Αχρίδος Στέφανο και την Ιεραρχία της Συνόδου που αυτός προεδρεύει.

Το δε κανονικό status quo του Αρχιεπισκόπου Αχρίδος και Μητροπολίτη Σκοπίων Ιωάννη είναι αποκλειστική αρμοδιότητα της Ιεράς Συνόδου του Πατριαρχείου Σερβίας. Η οποία όμως έχω την αίσθηση, ότι μέσω του συλλεϊτουργού Πατριάρχη Σερβίας και Αρχιεπισκόπου Στεφάνου και της «επιδόσεως» του δήθεν «Τόμου» αυτοκεφαλίας, έχει ήδη εκδηλώσει τις προθέσεις της.

Δρ Αναστάσιος Βαβούσκος

Δικηγόρος

Άρχων Ασηκρήτης της Μ.τ.Χ.Ε.

